

18 June 1973

РОДРИДЖ: Good evening, gentlemen. (сідає у крісло).
Усі (підходять до Родриджа і стискають його за руку).
Гуд івнинг, лавію?
РОДРИДЖ: Sit down, gentlemen...
КАПУСТА (толкую): Кажіть щоб поспішали. (Гості сідають).

Ява 3.

РОДРИДЖ (данонить, захвилю приходить покійка). Give the cigars for these gentlemen. (поївка виходить).
КРЕМАРЧУК: (до кикусти) Що він їй казав?
КАПУСТА: Казав, щоб принесла нам цигар.
ШАНДРЯК: Бачу, що консервати теж гостинні люди, ану чий цигари ліпші, чи їхні, чи ліберальні?
РОДРИДЖ: [телефонує] That's liquor store? Rodrigue is speaking... Sent at once a barrel of beer to my place. I have just got a bunch of Ruthenians... Ruthenians or Galicians... it is same... You know what kind of beer they like...

Ява 4 і 5.

(Покійка за той час обносить цигари, грають кожного і виходить).
ШАНДРЯК: (бере цілу жменю і пхає в кишеню). Навіть на око видно що ці цигари ліпші від ліберальних.
ГВДУЛА: Не квантеся хвалити: почуємо, що він скаже.
КАПУСТА (споглядаючи на покійку, відтак до Кремарчука). Товаришу!...
КРЕМАРЧУК (перебиває): Не товаришу, а пане!...
КАПУСТА: Чи так пане... бачили як вона коло мене фаркнула... а де не повернувся, так уїї дівчата в мені закохують ся... але дарма! мені досить того, що я доглядаю для наших хлопців Мінцю, Фільцю і Юльцю.
КРАЙЧИЛО: Українці для Українців.
РУДЬО: Так зетъ...
ФУЯРА: (кривлячись) Вікраїнци!...
РОДРИДЖ: Well, gentlemen! You know that our party is ruling the Dominion of Canada, but we have much of trouble in Alberta.

This province is supporting liberals, who are with intention to sell Canada to the United States, and to condemn unity with the British Empire. They are also enemies to your nationality, not only that they are opposing of establishing Ruthenian Readers in your school districts, but as a fact shows, they want to condemn you in whole as a nation. And we Conservatives are proving the fact of our sympathy to your nationality, now even with this: that we are in favor to permit the said Ruthenian Readers to be established in your schools in Manitoba... but the main thing undecided is following: you are great people, being wealthy, and usually you want to be richer yet. Help for help. Your people have always supported liberals and disliked Conservative party, and in few weeks in Alberta we will have election to provincial parliament. Organize your Galician National Organization, and nominate from the said Organization candidates, and certainly we will support them with all necessities.

ШАНДРЯК: Мор бір ен... цигаре.
РОДРИДЖ: You bet... the candidates that will be nominated, will be you; and when you are elected, we are sure, you will be with us in one Party.
ГВДУЛА: But what's your conditions?
РОДРИДЖ: I see it, that we begin to understand each another. If you will act as I say, that your people will have more sympathy to Conservative Party. I will favor you with 50,000 of best land in Peace River at the rate of 50¢ per acre. These are my conditions for your duties. I expect now, that you could see my sympathy to you. Get busy a little and you have a chance to become a millioners. [Усі плещуть].

КРЕМАРЧУК (до Капусти): Що він казав?
КАПУСТА: Тепер я перетлумачу мову пана Родриджа.
РОДРИДЖ: Please...

КАПУСТА: Він казав, що у Манітобі будуть запроваджені по всіх англійських школах руські читанки, аби Англіїці знали по нашому також.

КРАЙЧИЛО: Тільки в руських дістріктах шкільних... не перекуручуй!

КАПУСТА: Коли я тлумачу то ти мовчи... А також він хоче всіх нас іменувати кандидатами до провінційних виборів і щоб ми щось організували.

КРАЙЧИЛО: Капуста не має права казати „ми“, бо він не є делегатом, лише тлумачом і то але тлумачить. Пан Родридж казали що хочуть, аби ми організували українську народну організацію, котра в подяку за прихильність консервативної партії до нашого народу поперла консерватів. Також ся руська народна організація має поставити з свого рамени кандидатів на руські дістрікти.

КАПУСТА: Стули писк! То ви вже мене хочете відіхати? Але я такого крику наробию, що й ви нічого не скажете!

РУДЬО: Ні, ні, Капусту теж поставимо на посла.

ФУЯРА: (убік) На осла...
(Дальше буде).

Вісти зі старого краю.

(Алетити чорносотенної Росії на „Прикарпатську Русь“, відповідей австрійських православних влади на „мимі“, утиски православія в Австрії, судба виборчої реформи до галицького союму, віча, наради соймової комісії виборчої реформи, з поміж українських політиків.)

Офіційна Росія, а радше чорносотенний розбашана царат; віддавна продумує тільки над тим, як би то

найбільш земель і народів забрати до своєї тюрми-народів, та уцасливати каторгами і шибеницями. На да-

лекому Сході в Персії, Китаю та Японії якось не поводить ся його розбашаним замірам. Японці таки порядно дали старому розбашани-царатови по шкіді. Тому й царат завернув на „гнілий“ захід. Інтригує на Балкані, а вже найбільш острить свої зуси на „Прикарпатську Русь“, на Галичину і Буковину. Тут виступив за рублі скрему банда-агентів, москвофільську партію, яка всіма силами мала старати ся призначити краї до царату. Останніми часами те призначення набрало більш реального значіння. Недавно бо в 1908 році граф Бобринський, голова москвофільської банди, об'їхав Галичину і Буковину та дав точні накази і інструкції австрійським москвофілам. Відбуваючи ревізію своєї пайки, добре поспинав рублями і тутешні москвофіли взяли ся на добре ді роботи.

Але і там в Росії більш енергійно забрав ся до діла сам граф Бобринський. Явно і отверго почав він трюкити так царське правительство, як і російську суспільність до війни з Австрією, щоб забрати Галичину і Буковину.

Відтіл той пропаганди основано навіть в Петербурзі товариство, „Галицько-руське об'єднання“, яке мало рублями та другими способами ширити те „єдинство“ галицьких москвофілів з московськими чорносотенцями. Недавно бо в понеділок 7 цвітня с. р. відбулася в Петербурзі „славянська маніфестація“ того об'єднання. Взяло в ній участь — після доносень російських газет — 5,000 осіб, між ними предсідатель Думи Радзінкя, віцепрезидент князь Волконський, багато єпископів, генералів та офіцерів сухопутної армії і моряків.

Граф Бобринський відчитав поему волинського архієпископа, котрий звиває „руський“ парід російське правительство, щоб вже раз, застримали на Карпатах „руський“ прапор. Граф Бобринський говорив про гнет та утиски православного населення в Австрії, накликав російське правительство до війни з Австрією, та поставив резолюцію: „Коли держави признають право контролю Австро-Угорщини над свободою католицизму в Альбанії, то тим більше належить ся контролю Росії над православієм в Австро-Угорщині“.

Резолюцію сю ухвалено з ентузіазмом, та серед вигуків проти Австрії, обношувало офіційрів по сіді.

В відповідь на се відповіли православні єпископи в Австрії, протестом проти опіки Росії. Черновелький митрополит православних і голова австрійського православного синоду „Репета, угорський православний єпископ Зубовіч, генеральний грецький консул у Відні Скапаві і парох греко-орієнтальної церкви у Відні д-р. Ано-

стало сзаявили в „Neue Freie Presse“, що остання енуція Бобринського сечиста видумка і напасть, та що Бобринському і Росії ходить не о православіє, якому в Австрії знаменито поводить ся, але о звичайну воєнну авантюру ізбрано Галичини і Буковини.

Галицькі москвофіли на ту заяву представників австрійського православія заклали і поклопачі.

Галичиною та її політично-суспільним життєм потресає тепер епохальна річ, справа реформи виборчої до галицького союму. Нужденний проєкт буржуазної більшовишости, проєкт перелюфтованія тільки пляхощького фільварку і той натрапляє на страшні труднощі і перепони. Шляхта, її льокальські біскупы, вшехпольські народові демократи, сівністи і москвофіли — ті за жадну ціну не хочуть допустити до той реформи, бо побоюють ся початку своєї сумної кінця.

Противний табір буржуазної демократії — побиває ся за реформою. Соціалістичний пролетаріят, хоч за сядничо невдоволеній основами сего охлапу-реформи, але станув по стороні його прихильників, та пійшов у перший огонь боєвий. На численних демонстраціях вічах соціалісти і прихильники реформи виборчої підносять свій клич, зміни теперішнього галицького союму.

Остання така могоуча демонстрація відбула ся в неділю 13 цвітня у Львові і в Кракові. В Кракові урядили величезне віче самі соціалісти на якому до тисячних мас промовляли соціалістичні послы тов. д-р. Діамандімарек.

У Львові в вічу урядженим всім прихильними соймовій реформі групами, взяли участь тисячі маси робітництва, так Українці, як Поляки і Жиди. Промовляли послы всіх партій. Головним референтом був послы тов. Дашинський, від Українців промовляв радикальний послы Лаврук.

По вічу пійшла депутація до союму, щоб пригладити маршалкови краєвому коненчність переведення соймової реформи, та краєвий маршалок зник і не можна було його нігде відшукати.

По вічу відбув ся демонстраційний похід тисячних мас по місті.

Ворожі реформи виборчої партії, вшехпольки і католики урядили теж „довірочну нараду“ в львівським ратуші проти реформи. Взяло в ній участь дуже мало людей, були там головньо вшехпольські студенти і бачари, які на розказ професора університету Грабоцького і Гломбінського, напали по вічу на льокаль демократичних газет „Wiek Nowy“ і „Gazeta Wieczorna“ і абурили їх поницивши на вічу уряджених.

Комісія реформи виборчої укладає тепер деталі про-

екту. З замітливих треба піднести ухвалену в цензурних куріях безпосередно-го права голосованія для жінок, та карикатурну постанову, що кандидата має зголоосити до влади 50 виборців 24 дні перед виборами устно або письменно, але тоді треба підписи легалізувати в суді або у нота-ра.

Дві ті постанови се і шкідливі для населенія і сьмішні. Богачи право голосованія, жіночі-робітничі позбавлені його, офіційні кандидати — отсе образки „галицького демократизму“.

Вершок ідіотизму і цинізму буржуазної політики.

Становиско української преси цікаве хіба новим дуже глухим виступом бруковської шматки „Народного Комітету“ „Нового Слова“ проти радикального посла Лаврука за те, що той говорив на демонстраційнім вічу у Львові, накликав польський і український парід до згоди. Шовіністичному шмокови з „Нового Слова“ се дуже не подобало ся і він в книжках написав: „Промовляв ще радикальний український послы Лаврук, котрий дуже невдало накликав до згоди між українськими польським народом“.

Розуміє ся шмокови з „Нового Слова“ не треба згоди, йому треба борби з „Ляхами“, бо йому йде о його інтерес та гешефт. Інакше „Народний Комітет“ замкне буди, ну і шмок страшить інтерес.

„Ново Слово“ любить час від часу пускати сензації про своїх хлібодавців і чужих. Сетанніми часами пустило поголоску, що москвофільські послы д-р. Король і Трач вступили до українського клубу та що стали Українцями і виступили з москвофільської партії. Та се опісля показало ся тільки звичайною качкою, бо Король і Трач лишили ся далі москвофілами, можебути що настрашили ся гостинного прийняття „Нового Слова“.

„Український Клуб“ а взгядно парламентарний „Український Союз“ має тепер новий клопіт. Виклинув Василька, але „батько“ Кирило Трильовський звязаний з Васильком концесіями чи чорт зна чим — „Ново слово“ каже — що навівь веклями, не хоче без Василька ані руш вістати в Союзі. Немасна та українська політика.

А. Ч.

Дописі.

ОТТАВА, ONT.

Дня 30 цвітня відбув ся у нас великий мітинг, п'ятітної річницї пошани нашого Мирослава Сичинського. Народу зібрало ся досить багато. На мітингу говорив тов. І. Гнида з Монреаля. Він обговорив, чим був Мирослав Сичинський і яким

способом, і нашо убав графа Потоцького. Також обговорив тяжкі часи робітництва, та його боротьбу з капіталізмом. Усі тов. були дуже одушевлені зго промовою. При кінці забрали голос тов. пред. Він візав всіх людей до організованія, так, що по зго промові кількох в писалось до організації. А двоє зложили на Робітничий Дім: Георгі Бобиньський 4 дол. Яків Чирний 5 дол.

Потім відспівано кілька революційних пісень і всі розійшлись спокійно домі.

В. Токар предс.
О. Коханьчук, секр.

Дня 28 цвітня кількох ту-тейших парафіянів звязали комітет і зробили баль, на котрім дєрли шкіру з людей. Бо дежтам сі барани при вступних тікетах брали аж по \$1.00 від особи. Много людей було ізваних, але мало ізбраних, а через те, що три дні перед балем ходили по Оттаві і запрашували гостей на баль і говорили що вступ по 50¢ а коли прибули до галі і учули, що не по 50¢ але аж по 1.00 дол. зачали декотрі вертатись домі. А окрім того на бали тім було скільки свиньства, що аж соромно писати.

Скрипка.

PORCUPINE, ONT.

Наш відділ Ф. У. С. Д. в Савт Поркюпайн, скликав величезний мітинг в справі суду над Іваном Бараном. Гіля була переповнена народом. По довгих промовах товаришів, народ страшно обурений таким поступком канадійських властей, ухвалив слідуючу резолюцію:

„Ми українські і руські робітники в Савт Поркюпайн, Онт. зібрані на спеціальнім мітингу 20 цвітня 1913 р. одностайно протестуємо проти такої несправедливого суду над Іваном Бараном. Ми жадаємо знесення кари смерті над висше згаданим фермером. Ми сами завжди готові агітувати за його. А коли уряд обстоїть при своїм, то ми в залуці з робітниками других націй візьмемося до більшої акції в сій справі. П. Лукеднович, Н. Плеско пред. секр.

HAMILTON, ONT.

В нашім містечку є досить баптистів. В неділю, 20 цвітня відбувала ся проповідь Колісняка, на котрій було около 100 людей. Колісняк по своїй проповіді сказав, що хто за Христом, тому позволят 12' минут говорити. Зголосив ся т. І. Гнида. Він говорив, що Христос проповідував на землі рівнієть, братерство і любов і за се замордували його можли сьвіта. Говорив далше, що Христова наука не здійснила ся ще, що з нїї зробили нині чистий „бизнес“ — ярмарок. Одиноки-ми наслідниками науки, яку голосив Христос є ті люди, що агуртовані в соціалістичну партію та голосять, що на землі має бути рай, має бути рівнієть народів. І нині нас робітничі